

T.C. Başbakanlık
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
Atatürk Araştırma Merkezi

Ahi Evran Üniversitesi
Rektörlüğü

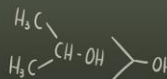
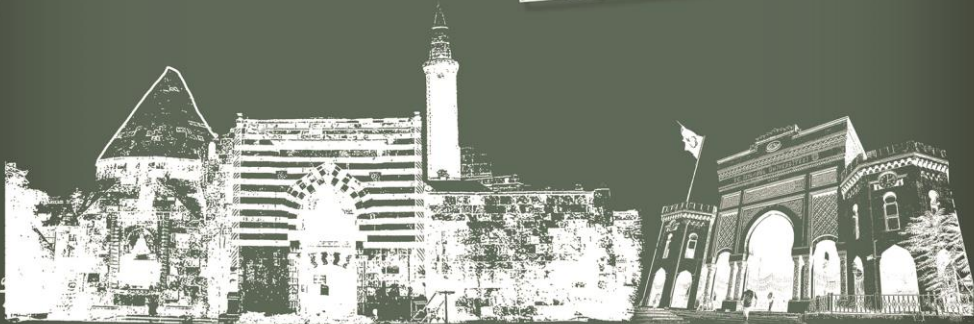

TÜRKİYE'DE BİLGİ ÜRETİMİ VE BİLİM POLİTİKALARI

ULUSLARARASI SEMPOZYUMU

15-17 KASIM 2017

KIRŞEHİR

@AtamBaskanlik

/Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı

Bilgi için: www.atam.gov.tr

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ YAYINLARI

**TÜRKİYE'DE BİLGİ ÜRETİMİ VE
BİLİM POLİTİKALARI
ULUSLARARASI SEMPOZYUMU
15-17 KASIM 2017 / KIRŞEHİR**

BİLDİRİ ÖZETLERİ

Yayına Hazırlayan
Orhan NEÇARE

ANKARA - 2017

**İSLÂM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ (İSAM)
KÜTÜPHANESİNİN TÜRKİYE’DE BİLİMİN GELİŞMESİNE
ETKİSİ**

İSHAK KESKİN* - CEYHAN GÜLER**

ÖZET

Bilgi-belge merkezleri mevcut bilgi kaynaklarına erişimde, bilginin paylaşımında, elde edilen bilginin işlenmesinde ve yeni bilimsel bilginin üretilmesinde araştırmacılara -ileri düzeyde- fırsatlar sunmaktadır. Bilgi-belge merkezleri tarafından araştırmacılara sunulan bu fırsatlar, araştırmacıların bilgi kaynaklarından yararlanma düzeylerinin belirlenmesinde ve yeni bilimsel bilgi üretmelerinde önemli bir yer tutmaktadır. İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM) ve bünyesinde faaliyet göstermekte olan (7.510 aktif üyenin ve günlük 550 aktif araştırmacı sayısının yanı sıra 287.648 cilt kitap ve düzenli olarak takip edilen 836 süreli yayına sahip) kütüphane birimi de, Türkiye’de din bilimleri, İslâm ve Türk tarihi, kültürü ve medeniyeti başta olmak üzere sosyal bilimlerin birçok alanında bilimsel bilginin üretilmesinde 1988 yılından beri sorumluluk üstlenmiş durumdadır. Bu çalışmada; Türkiye’nin önemli bilgi-belge merkezlerinden olan İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM) Kütüphanesinden araştırmacıların yararlanma düzeylerinin ve bilimsel yayın (makale, kitap, tez, bildiri, rapor vs.) üretmelerinde oynadığı rolün belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmacıların bilimsel yayın hazırlarken söz konusu kütüphaneden yararlanma düzeyleri bir anket uygulanarak tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu anket ile mekândan teknolojiye, sahip olunan

* Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, ishakkeskin@gmail.com

** Arş. Gör., İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, ceyhan.guler@istanbul.edu.tr

bilgi kaynaklarından hizmet tarzına kadar çeşitli sorular İSAM Kütüphanesinin araştırmacılarına yöneltilmiştir. İSAM Kütüphanesinin araştırmacıları bu araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Araştırmadan elde edilen bulgular, İSAM Kütüphanesinin araştırmacılara bilimsel bilginin üretilmesinde sağladığı imkânın yeterlilik düzeyinin tespiti bakımından önemlidir. Böylelikle, Türkiye’de nitelikli bilimsel bilginin üretilmesinde İSAM Kütüphanesinden sağlanan bilgi kaynaklarının rolü, bu bilgi kaynaklarının ağırlıklı olarak hangi tür bilimsel bilginin üretilmesinde kullanıldıkları ve bilgi-belge merkezlerinin bilgi üretiminde etkin olabilmeleri için sahip olmaları gereken toplam/önemli niteliklerin neler olması gerektiği de tespit edilebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Bilgi-Belge Merkezleri, İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM) Kütüphanesi, Bilgi Kaynakları, Bilgi Üretimi.

**CENTER FOR ISLAMIC STUDIES (ISAM) LIBRARY
EFFECTIVENESS OF DEVELOPING SCIENCE IN TURKEY**

ABSTRACT

Information-documentation centers offer opportunities for researchers to generate new scientific information. These opportunities are access to existing sources of information, sharing of information, and processing of acquired information. These facilities provided by the information-documentation centers to the researchers, have an important place in the determination of the level of utilization of the researchers' information sources and in the generation of new scientific information. Since 1988, Center for Islamic Studies (ISAM) and its library unit (with 7,510 active members and 550 active researchers per day, as well as 287,648 volume of books and 836 regularly followed periodicals) has been responsible for the generation of scientific information in many fields of social sciences, especially science of religion, Islam and Turkish history, culture and civilization in Turkey. In this study; it is aimed to evaluate the level of utilization of researchers and the role they play in generating scientific publications (articles, books, thesis, papers, reports, etc.) from the Library of Centre for Islamic Studies (ISAM) which is one of the important information-documentation centers of Turkey. It was tried to be evaluated by applying a survey to the level of researchers' utilization from the library when preparing scientific publications. In this survey, various questions ranging from space to technology, from the sources of information to the kind of service were directed to the researchers of the ISAM Library. The researchers of the ISAM Library compose the universe of this research. Findings from the research are important in determining the level of proficiency of the ISAM Library's facilities in the production of scientific information for researchers. Thus, have an idea the role of information resources provided from the ISAM Library in the production of qualified sci-

entific information in Turkey; furthermore, how these sources of information are used mainly in the production of scientific information. Information-documentation centers have an idea of what should be the total/important qualities they need to have in order to be effective in the production of information.

Keywords: Turkey, Information-Documentation Centers, Center for Islamic Studies (ISAM) Library, Information Resources, Knowledge Generating.

KAYNAKÇA

- “Komünal bir üretim faktörü bilgi”. 15 Mart 2017 tarihinde <http://mozbulbul.blogcu.com/komunal-bir-uretim-faktoru-bilgi/9203074> adresinden erişildi.
- Al, M.A. (2007). *Bilgi Edinme Kurulu Kararları Işığında Bilgi Edinme Hakkı*. Basılmamış yüksek lisans tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Alagöz, A. ve Özpeynirci, R. (2007). “Bilgi toplumunda entelektüel varlıklar ve raporlanması”. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, IX/11: 167-184.
- Alakavuklar, O.N. ve Çakar, U. (2012). “Akademi, kurumsal baskılar ve bilgi üretiminin politikası”. *Conference: 20. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi*. (56-60). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Albayrak, T. (2015). “Ürün özelliklerinin performansı ile müşteri memnuniyeti arasındaki doğrusal ve doğrusal olmayan ilişkinin karşılaştırılması”. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 26/1: 17-28.
- Asunakutlu, T. ve Baydur, C.M. (2001). “Ekonominin yeni trendleri üzerine bir değerlendirme”. *Muğla Üniversitesi SBE Dergisi*, 3.
- Barca, M. (2005). “Stratejik yönetim düşüncesinin evrimi: Bilimsel bir disiplinin oluşum hikayesi”. *Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 5/1: 7-38.
- Birinci, H.G. (2006). *Tarih Alanındaki Kullanıcıların Bilgi Gereksinimleri ve Bilgi Kullanım Özellikleri*. Basılmamış yüksek lisans tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Canata, F. (2012). *Ulusal Bilgi Politikaları ve Bilgi Merkezleri*. Basılmamış doktora tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Çankırı, S. (2012). *Bilgi Erişimde Kullanıcı Odaklı Çözüm: Bilgi Mimarisi*. Basılmamış doktora tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demirel, Y. ve Seçkin, Z. (2008). “Bilgi ve bilgi paylaşımının yenilikçilik üzerine etkileri”. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17/1: 189-202.
- Devlet Planlama Teşkilatı. (2004). *Kentsel Ekonomik Araştırmalar Sempozyumu Cilt II*.
- Ekizceleroğlu, C. (2011). “Türkiye’de bilgi ekonomisi ve bilgi yoğun malların dış ticareti (1969-2009)”. *Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, XXX/I: 209-228.
- Ganbat, O. (2013). *Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi ISO/IEC 27001 ve Bilgi Güvenliği Risk Yönetimi ISO/IEC 27005 Standartlarının Uygulanması*. Basılmamış yüksek lisans tezi. İzmir: Ege Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Geyik, M. ve Coşkun, R. (2015). “Şehirler arası rekabette bilginin yeri”. 677-685.
- Gültekin, F. (2005). *Bilgi Üretimi Sürecinde “Bütünleşik Yönetim Bilgi Sistemleri”nde Bilgi-İletişim Bağlılığı*. Basılmamış doktora tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Haklı, T. (2012). *Bilgi Güvenliği Standartları ve Kamu Kurumları: Bilgi Güvenliği İçin Bir Model Önerisi*. Basılmamış yüksek lisans tezi. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Kakırman, A. (2001). “Teknolojik gelişmelerin kütüphanelere etkisi”. *Türk Kütüphaneciliği*, 15/2: 172-177.
- Karadede, A. ve Baykoç, Ö.M. (2006). “Kurumsal kaynak planlama (KKP) uygulaması sonrası işletmelerin yaşadığı sorunlar”. *Gazi Üniv. Müh. Mim. Fak. Dergisi*, 21/1: 137-149.

- Karaosmanoğlu, A. (2001). “Bilgi çağı, rekabet ve Türkiye”. *Perşembe Konferansları*, Ankara: Rekabet Kurumu, 115-139.
- Kavak, Ç. (2009). “Bilgi ekonomisinde inovasyon kavramı ve temel göstergeleri”. *Akademik Bilişim’09 - XI. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri. 11-13 Şubat 2009*. Şanlıurfa: Harran Üniversitesi.
- Kaypak, Ş. (2011). “Bilgi toplumu olma yolunda kentsel değişim ve bilgi kentleri”. *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*, VI/I: 117-130.
- Keskin, İ. (2006). “Kurumsal ve arşivsel bilgiye erişimde sınır(sızlık) sorunu”. *I. Uluslararası Bilgi Hizmetleri Sempozyumu. 25-26 Mayıs 2006*. (341-352). Ayşe Üstün, Ümit Konya (Yay. haz.). İstanbul: Türk Kütüphaneciler Derneği İstanbul Şubesi.
- Keskin, İ. (2010). “Şehir arşivlerinin kurumsal ve toplumsal işlevleri”. *Kent Hafıza Merkezleri Sempozyumu. Kayseri 26-27 Mart 2010*. İçinde (260-277). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Keskin, İ. (2012). “Şehir arşivleri için yerel tarih yazımında yararlanılabilecek kaynakların seçimi ve sağlanması kriterleri: Konya ili örneği”. *II. Milletlerarası Şehir Tarihi Yazarları Kongresi. 5-7 Ekim 2012*. (594-610). Konya Konya Büyükşehir Belediyesi.
- Keskin, İ., Furat, M.F., Kaygısız, E.G., Oğuz, N. (2014). “Bilgi kurumlarında kurumsal itibar: İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM) Kütüphanesi örneği”. *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*, IX/11: 101-120.
- Lai, K., Li, J., Scott, N. (2015). “Turizm problemolojisi: Bilgi üretiminin özdeşünümselliği”. Çev. Engin Bayraktaroğlu, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 26/1: 130-147.
- Melun, M. (2005). “Bilgi kaynaklarının değerlendirilmesi”. *Bilgi Dünyası*, 6/1: 98-105.
- Tamdoğan, O.G. (2013). “Bilgi üretimi sürecinde bilgi kaynakları ve kütüphane kurumunun yarattığı değeri saptamak üzere atf

analizinin kullanımı ve metodoloji sorunu – I”. *Türk Kütüphaneciliği*, 27/1: 6-24.

Toker-Gökçe, A. (2014). “Örgüt yönetiminde bilgi uçurma (Whistle-blowing)”. *Prof. Dr. Haydar Taymaz Armağan Kitabı, Eğitim Yönetimi, Denetimi ve Politikası Yazıları* içinde (492-501). Ankara: Pegem Akademi.

Toplu, M. (1999). “Türkiye’de ulusal enformasyon ve bilim politikaları alanındaki yaklaşımlar”. *Türk Kütüphaneciliği*, 13/4: 335-362.

Ülker, M.B. (2013). “İslam Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi arşiv-dokümantasyon koleksiyonu ve veri tabanları”. *Arşiv Emektarlarına Armağan* içinde (429-438). İstanbul: Türk Edebiyatı Vakfı.

Yılmaz, B. ve Dalkıran, Ö. (2012). “Türkiye’nin teknoloji politikalarında kütüphane kurumuna yaklaşım”. *Bilgi Dünyası*, 13/1: 57-81.

Yılmaz, K. ve Horzum, M.B. (2005). “Küreselleşme, Bilgi teknolojileri ve üniversite”. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6/10: 103-121.